

Paušální daň a její výjimky

Paušální daň měla zbavit podnikatele povinnosti podat daňové přiznání. Přesto ho v některých případech podat musí. Poplatníci si musí dát pozor třeba na limit ostatních příjmů včetně těch z pronájmu.

Alžběta Vejvodová

Takzvaný paušální daňový režim, tedy jeden souhrnný odvod sociálního a zdravotního pojištění a daně z příjmů, měl drobným živnostníkům ulevit od vedení účetnictví a kontrol z finančního úřadu. Obliba novinky, která funguje od loňska, je ale mnohem menší, než se při jejím zavádění čekalo. Navíc podnikatele vždy úplně nezbavuje povinnosti podat daňové přiznání, ačkoliv to od paušálního režimu očekávali.

Paušální režim umožňuje podnikatelům platit jedinou souhrnnou platbu na pojištění a daň z příjmů. Ta pro letošek činí 5994 korun měsíčně. Loni to bylo zhruba o pětistovku méně. Záloha je splatná vždy ke dvacátému dni daného měsíce. Poplatník si je ale může předplatit i několik měsíců dopředu nebo zaplatit jednorázově na celý rok.

Kdo chce tento zjednodušený odvod využít, musí to finančnímu úřadu oznámit vždy do 10. ledna příslušného kalendářního roku. To znamená, kdo si chtěl zjednodušit daň za rok 2021, musel Oznámení o vstupu do paušálního režimu finančnímu úřadu doručit už loni začátkem ledna. Výjimkou jsou podnikatelé, kteří začali podnikat v průběhu roku. Ti se mohou do paušálního režimu přihlásit vždy ode dne zahájení činnosti.

Aby mohl poplatník zjednodušené odvody využít, musí splnit následující podmínky:

- příjem do 1 000 000 Kč,
- poplatník nesmí být zaměstnán,
- poplatník nesmí být plátcem daně z přidané hodnoty,
- poplatník nesmí být v insolvenčním řízení,
- příjmy z pronájmu nebo ostatní příjmy poplatníka nesmí přesáhnout 15 000 Kč za rok.

» Pokud má živnostník v paušálním režimu příjem z pronájmu vyšší než 15 tisíc korun za rok, musí podat daňové přiznání.

Pokud všechny tyto podmínky za loňský rok daňový poplatník splnil, nemusí vyplňovat daňové přiznání a přehledy na sociální a zdravotní pojištění. Zároveň si ale nemůže uplatnit ani žádné daňové slevy a odečitatelné položky. A platby v rámci paušálního režimu musí poslat i za ty měsíce, kdy nepracoval, protože čerpal nemoženskou, ošetřovnou nebo peněžitou pomoc v mateřství. Pokud se poplatník přihlásil do paušálního režimu už pro rok 2021, splnil veškeré podmínky režimu a chce v něm pokračovat

i v dalších letech, nemusí to už znovu finančnímu úřadu oznamovat.

Kdo překročí limity, musí vyplňovat

Samotný vstup do paušálního režimu ale ještě sám o sobě nemusí znamenat, že se poplatník skutečně vyhne povinnosti podat daňové přiznání. Pokud se živnostník v průběhu roku, na nějž se do paušálního režimu přihlásil, nechá zaměstnat, stane se plátcem DPH, má příjem z pronájmu či jiné příjmy vyšší než 15 tisíc korun za rok, přestává plnit podmínky paušální daně. V tomto případě musí podat daňové přiznání, jako by se k paušální dani nepřihlásil.

„V daňovém přiznání uvede veškeré příjmy a vyčíslí daň. Do výsledné daňové povinnosti poplatníka se započítají uhrazené paušální zálohy,“ popisuje daňová poradkyně společnosti Apogeo Kristýna Bělušová.

Vyplnit je při porušení podmínek paušálního režimu potřeba také přehledy pro Českou správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovnu. I zde se částky zaplacené v rámci paušální daně jako zálohy započítávají. V případě důchodového pojištění jde za loňský rok o částku 2976 korun měsíčně, u zdravotního pojištění o 2393 korun měsíčně. „Pro zdravotní pojišťovnu se vyplňuje speciální formulář pro osoby samostatně